

Dokument nr. 8:16

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg og Ulf Erik Knudsen om lov om endring i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill mv. (Etter at det er foretatt fondsavsettelse skal selskapets overskudd fordeles med en halvdel til idrettsformål og en halvdel til kulturformål)

Til Odelstinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne fremmer med dette et forslag om at Odelstinget skal foreta endringer i lov om pengespill 28. august 1992 nr. 103 § 10, slik at det blir innført en ny fordelingsnøkkel for tippemidlene som fordeles fra overskuddet i Norsk Tipping AS.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at det bør innføres en ny fordelingsnøkkel i fordelingen av tippemidlene. Det er ønskelig at en større del av tippemidlene blir tildelt frivillige lag og organisasjoner innen idrett og kultur. En ny fordeling av tippemidlene bør føre til at den delen som i dag går til forskning tas ut av tippemidlene, slik at det totale overskudd fra Norsk Tipping AS går til idrett og kultur med en like stor del på hver. En slik endring vil medføre en betydelig styrking av det frivillige arbeidet som foregår i de frivillige organisasjonene innen disse sektorer.

Fordeling av tippemidler

Norsk Tipping AS er et statlig instrument for å finansiere samfunnsnyttige formål. Fra en beskjeden start i 1948 (5 mill. kroner i overskudd) har overskuddet økt år for år. Prisjustert til 1999-kroner har selskapet i løpet av 51 år bidratt med 47 mrd. kroner til samfunnsnyttige formål.

Prisjustert overskuddsfordeling 1948 til 1999 :

- Forskning 19,1 mrd.kroner.
- Idrett 17,1 mrd. kroner.
- Kultur 8,3 mrd. kroner.
- Statskassen 2,4 mrd.kroner.
- Stiftelsen Helse og Rehabilitering 0,6 mrd. kroner.

Overskuddet av Norsk Tippings virksomhet fordeles med en tredel hver til idrett, kultur og forsk-

ning. I tillegg går overskuddet fra spillet Extra til stiftelsen Helse og Rehabilitering.

Selv med størrelsen på dagens statsbudsjett gir overskuddet fra Norsk Tippings virksomhet et ikke uvesentlig bidrag til statens inntekter. Dette har først og fremst blitt synlig gjennom alle de idrettsanleggene som er blitt bygd etter krigen med nødvendig finansiering fra tippemidlene. Pr. dato er det registrert 47 480 anleggselementer i KRISS (Kulturdepartementets register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader).

Idrett og forskning har hele tiden nytt godt av nordmenns gevinstdrømmer og deltakelse i Norsk Tippings spill. Kulturformål ble innlemmet i 1986. Siden 1996 har Norsk Tipping vært operatør for Extra, der overskuddet går til stiftelsen Helse og Rehabilitering, som deler midler til definerte helseprosjekter som ulike organisasjoner setter i gang.

Kulturformål har blitt tilgodesett med tildelinger fra Norsk Tipping-overskuddet siden 1986, da Lotto ble introdusert. I begynnelsen gikk 67 pst. av Lotto-overskuddet til kulturformål og resten til statskassen. Dette ble endret i 1992, da kultur ble et av tre overskuddsmål som hver ble tildelt en tredel av det totale overskuddet fra Norsk Tipping. Fra 1986 til og med 1999 har norsk kulturliv blitt tilført over 8 mrd. overskuddskroner (prisjustert til 1999-kroner).

1999 ble Norsk Tippings beste år noensinne med et overskudd på 2,7 mrd. kroner. Til sammenligning var overskuddet i 1998 2,6 mrd. kroner.

Forskningsmidler

Dersom det innføres en todeling av overskuddet fra Norsk Tipping til idrett og kultur, vil de midlene som i dag går til forskning fra tippemidlene falle bort. Etter forslagsstillernes oppfatning er det uheldig at tippemidler skal gå til forskningsformål.

Norge ligger i dag langt etter våre nærmeste handelspartnere og de andre nordiske land når det gjelder satsning på forskning. Vi ligger også godt under gjennomsnittet for OECD-land. Norge må derfor gjøre en satsning på forskning i årene som kommer, noe som krever en samordnet planlegging. Det vil derfor være mest naturlig at midler til forskning blir bevilget direkte over statsbudsjettet og ikke må basere seg på overskudd fra tippemidler. Dette er en av de problemstillinger som Regjeringen må se på.

Hvilken økt satsning som må gjøres på forskning bør behandles i en egen sak, og da helst i forbindelse med statsbudsjettet.

En endring av fordelingsnøkkelen for tippemidlene krever en lovendring i lov om pengespill 28. august 1992 nr. 103 §10.

Styrking av frivillige lag og organisasjoner

En endring av fordelingen av tippemidler vil medføre en betydelig styrking av frivillige lag og organisasjoner innen idrett og kultur. Ved en todeling vil disse bli tildelt ca. 450 mill. kroner hver ekstra hvert år, noe som vil ha stor betydning for frivillig arbeid i Norge.

De økte midler som vil bli tilført idrett og kultur ved denne endring må gå til økt satsning på aktiviteter for barn og unge. Spesielt bør det satses på bygging av såkalte flerbrukshaller som kan benyttes både til idrettsaktiviteter og kulturaktiviteter i lokalsamfunnene. En økt andel av tippemidlene må også kanaliseres til storbyene, som i dag ligger etter andre deler av landet når det gjelder bygging av flerbrukshaller.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endring i lov 28. august 1992 nr. 103
om pengespill mv.

I

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill mv. gjøres følgende endring:

§ 10 skal lyde :

Etter at det er foretatt fondsavsetninger, skal selskapets overskudd fordeles med *en halvdel til idrettsformål, fordelt til idrettens paraplyorganisasjoner og en halvdel til kulturformål, fordelt til frivillige lag og organisasjoner innen kultur. Midlene fordeles av Kongen. Av selskapets overskudd skal 3 pst. avsettes på et fond hvor midlene skal benyttes til arrangering av stor internasjonale mesterskap innenlands.*

Fordelingsnøkkelen i første ledd innføres gradvis over 5 år, ved at den tredjedel som tidligere gikk til forskning, avvikles med $\frac{1}{5}$ fra 1. januar 2002 og $\frac{5}{5}$ fra 1. januar 2007.

II

Denne lov trer i kraft straks.

1. november 2001